

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/69/2014
Identifikačné číslo spisu:	7012201136
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7012201136.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a zo sudcov JUDr. Petry Pribelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: Marián Bálint BM KOMPLET, sídlom Záhradná 5, Gelnica, zast. advokátkou JUDr. Katarína Habiňáková, sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Daňový úrad Košice, sídlom Rozvojová 2, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9817301/5/1747809/2012 zo dňa 13.07.2012, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/179/2012-65 zo dňa 18. júna 2014, jednomyselne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/179/2012-65 zo dňa 18. júna 2014 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania o výške 69,91 € k rukám právnej zástupkyne žalobcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. rozhodnutie žalovaného - oznámenie o zamietnutí odvolania zo dňa 13.07.2012 č. 9817301/5/1747809/2012 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Napadnutým rozhodnutím žalovaný oznámil žalobcovi, že podľa § 73 ods. 4 písm. a/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu č. 729/230/11956/08/Fere zo dňa 03.11.2008 zamietla, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie neprípustné podľa § 72 ods. 8 písm. a/ daňového poriadku, pretože je podané po určenej lehote.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v odvolaní zo dňa 14.06.2012 podanom na poštovú prepravu dňa 15.06.2012 adresovanom žalovanému žalobca uviedol, že dodatočný platobný výmer od správcu dane osobne prevzal dňa 04.06.2012 a preto v zákonnej lehote podáva proti nemu odvolanie.

Namietal, že zásielku s dodatočným platobným výmerom podanú na pošte dňa 14.11.2008 nemohol prevziať, táto bola správcovi dane vrátená dňa 10.12.2008 ako neprevzatá, pretože sa v tom čase na adrese Záhradná 5 v Gelnici preukázateľne nezdržieval. Ďalej poukázal na to, že sa preukázateľne na uvedenej adrese nezdržieval ani v čase doručovania oznámenia správcu dane o výkone daňovej kontroly, výzvy na predloženie účtovných dokladov, protokolu o určení dane podľa pomôcok a výzvy na prerokovanie protokolu, pretože bol v tom čase zamestnaný u holandského zamestnávateľa a býval na adrese Brünig Strasse 21 v meste Kleve v Nemecku. Za situácie, keď žalobca bližšie nekonkretizoval, kde sa v čase doručovania tejto zásielky, t.j. 18.11.2008 - prvý pokus o doručenie, 19.11.2008 - opakovaný pokus o doručenie zásielky a ničím nepreukazoval skutočnosť, že v uvedených dňoch sa v mieste doručenia nezdržieval, bolo povinnosťou správcu dane s poukazom na § 13 ods. 8 daňového poriadku vyzvať žalobcu, aby toto svoje tvrdenie konkretizoval a preukázal ho. Skutočnosť, že žalobca dňa 13.11.2008 prevzal rozhodnutie Daňového úradu o vyrubení sankčného úroku nepreukazuje, že žalobca sa zdržieval v mieste doručenia, t.j. na adrese Gelnica, Záhradná 5, aj v dňoch 18.11.2008 a 19.11.2008

Rozhodnutie o trovách konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p..

II.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že Daňový úrad poslal žalobcovi oznámenie o výkone daňovej kontroly, ktoré si žalobca v odbernej lehote neprevzal, preto bola zásielka podľa § 17 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSDP“) doručená uložením. Ak daňový subjekt neumožní vykonať daňovú kontrolu, správca dane je oprávnený zistiť základ dane a určiť daň podľa § 29 ods. 6 ZSDP podľa pomôcok. Dňa 18.08.2008 bol na Daňovom úrade spísaný úradný záznam, predmetom ktorého bolo začatie daňovej kontroly z DPH za zdaňovacie obdobie 2. až 4. štvrtroka 2007. V závere sa konštatuje, že daňový subjekt bude opätovne vyzvaný na predloženie dokladov ku kontrole. Výzvu si žalobca v odbernej lehote neprevzal, aj táto výzva bola doručená podľa § 17 ods. 3 ZSDP uložením. Správca dane následne vykonal daňovú kontrolu, o výsledku ktorej bol vyhotovený Protokol o určení dane podľa pomôcok. Žalobcovi bola zaslaná výzva na vyjadrenie sa k Protokolu a na jeho prerokovanie, ktorú však žalobca v odbernej lehote neprevzal, Daňový úrad preto spísal úradný záznam, v ktorom uviedol, že deň 30.10.2008 sa považuje za deň prerokovania a doručenia protokolu. Dňom nasledujúcim po prerokovaní Protokolu začalo vyrubovacie konanie. Za 2. štvrtrok 2007 bola daň vyrubená dodatočným platobným výmerom č. 729/230/11956/08/Fere zo dňa 03.11.2008 vo výške 20 561,- Sk. Žalobca však dodatočný platobný výmer neprevzal ani v odbernej lehote, preto sa tento podľa § 17 ods. 3 ZSDP považuje za doručený dňa 04.12.2008. Podľa výpisu z Jednotného kontaktného miesta zo dňa 14.01.2008 mal žalobca živnostenskú činnosť pozastavenú v čase od 07.01.2008 do 31.12.2008, teda len na obdobie roku 2008 a nie roku 2007. Ak žalobca v žalobe uviedol, že zamestnanci právneho predchodcu žalovaného boli informovaní o jeho vycestovaní a dlhodobom pobyte mimo územia SR a že v prípade potreby môžu kontaktovať jeho manželku ako zástupkyňu pre doručovanie písomností, ide o nepravdivú a zavádzajúcu informáciu. Žalobcom nebola žiadnym spôsobom preukázaná pravdivosť jeho tvrdení. Žalovaný ani prvostupňový súd nedisponuje žiadnym podaním, ktorým by mu bola táto skutočnosť oznámená. Žalovaný konštatuje, že zo strany žalobcu boli opomenuté povinnosti vyplývajúce z § 17 ods. 6 ZSDP, t.j. určiť si zástupcu na doručovanie. Žalobca ešte dňa 02.06.2008 písomne komunikoval so správcou dane, keď požiadal o určenie posledného zdaňovacieho obdobia z dôvodu zrušenia registrácie DPH. Z predloženej žiadosti nevyplýva, že dôvodom zrušenia registrácie mala byť dlhodobá neprítomnosť žalobcu. Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že správca dane dňa 06.11.2008 vyrubil žalobcovi rozhodnutím č. 729/230/12069/08/Fere sankčný úrok, pričom uvedené rozhodnutie žalobca prevzal dňa 13.11.2008. Žalovaný dáva do pozornosti, že dodatočný platobný výmer sa doručovateľ pokúšal žalobcovi doručiť dňa 18.11.2008 a 19.11.2008. Žalobca za zdaňovacie obdobie roku 2008 podal správcovi dane daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby, v ktorom uviedol príjmy zo závislej činnosti za obdobie 2-5/2008. Až na pojednávaní dňa 13.11.2013 v obdobnej veci sa dozvedel, že žalobca do súdneho spisu doručil medzinárodný formulár E301, v ktorom je podľa vyjadrenia žalobcu uvedené, že tento pracoval v

Holandsku v období od 05.06.2008 do 16.04.2010 a od 11.10.2010 do 06.05.2011, pričom v období od 01.03.2011 do 26.04.2011 a od 06.05.2011 do 29.05.2011 bol práceneschopný pre chorobu. Žalovaný má za to, že predmetným dôkazom nebolo preukázané, že v čase doručovania platobných výmerov a iných podaní sa žalobca nenachádzal na území Slovenska. Skutočnosť, že žalobca sa vracal na územie SR potvrdzuje aj to, že žalobca dňa 09.05.2009 prevzal rozhodnutia o uložení pokuty zo dňa 27.04.2009. Dňa 21.05.2009 daňový subjekt podal správcovi dane odvolania proti vyššie uvedeným rozhodnutiam o uložení pokuty. Žalovanému až takmer po štyroch rokoch od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutí, boli dňa 15.06.2012 doručené tri odvolania proti dodatočným platobným výmerom. Žalovaný uvádza, že krajský súd neuviedol, aké nedostatky mali byť odstránené, resp. na odstránenie akých nedostatkov mal žalovaný vyzvať. Žalovaný postupoval podľa § 73 ods. 4 a 5 daňového poriadku.

III.

Žalobca sa vyjadril k podanému odvolaniu žalovaného a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. K námietkam žalovaného uviedol, že len zopakoval svoje tvrdenia počas celého konania. Pridržiava sa žalobných dôvodov, zásielka, ktorá bola žalobcovi doručovaná žalovaným mu nebola nikdy riadne doručená a platobný výmer od správcu dane osobne prevzal až 04.06.2012, pričom podal proti nemu v zákonnej lehote odvolanie.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk <., najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k právnomu záveru, že rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny, i keď najvyšší súd sa celkom nestotožnil s odôvodnením tohto rozsudku, ktoré nepovažuje za plne dostačujúce. Vzhľadom ku skutočnosti, že odvolaním je možné napadnúť len výrok rozsudku a tento bol pokiaľ ide o zrušenie rozhodnutia žalovaného podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. je vecne správny, najvyšší súd rozsudok krajského súdu potvrdil, pričom doplní jeho odôvodnenie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Skutočnosť, že daňové orgány majú povinnosť dbať na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ďalších osôb, nie je v žiadnom rozpore s ich povinnosťou chrániť záujmy štátu. Vo vzťahu k zachovávaniu práv a právom chránených záujmov daňových subjektov je síce záujem štátu nadradený, avšak nemôže to byť v zmysle toho, aby sa výnos daní ako príjmov rozpočtu dosiahol na úkor nedodržania práva. Daňové orgány môžu aplikovať pri vyrubení daní iba právne prostriedky, ktoré priamo ustanovuje zákon, alebo ktoré uplatnia daňové orgány v rámci svojho oprávnenia vyplývajúceho zo zákona. Povinnosťou daňových orgánov v daňovom konaní je teda dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy (a to hmotnoprávne ako aj procesné), ktoré sú podľa § 1 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky zverejnené v Zbierke zákonov.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Predmetom tohto konania bolo rozhodnutie - oznámenie žalovaného č. 9817301/5/1747809 zo dňa 13.07.2012, ktorým žalovaný oznámil žalobcovi, že podľa § 73 ods. 4 písm. a/ daňového poriadku, odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu zo dňa 03.11.2008, č. 729/230/11956/08/Fere zamietla, pretože

odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je neprípustné podľa § 72 ods. 8 písm. a) daňového poriadku, pretože je podané po určenej lehote.

Podľa § 17 ods. 3 ZSDP, ak nebol adresát písomnosti, ktorá má byť doručená do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, upovedomí ho doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na obecnom úrade a adresáta o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne adresát písomnosť do pätnástich dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Z ustanovenia § 17 ods. 3 ZSDP vyplýva, že zákonná podmienka zdržiavania sa adresáta v mieste doručenia musí byť splnená v prípade pokusu doručovateľa o doručenie písomnosti adresátovi a súčasne musí byť splnená v prípade nového pokusu o doručenie adresátovi písomnosti. Následne môže doručovateľ písomnosť uložiť na pošte alebo obecnom úrade a adresáta o tom vhodným spôsobom vyrozumieť. Ustanovenie § 17 ods. 3 ZSDP je kumulatívnou právnou normou, a preto podmienky musia byť splnené súčasne.

Náhradné doručenie je výnimkou z riadneho doručenia písomnosti, a preto zákon ustanovuje prísne formálne podmienky na to, aby mohol byť tento inštitút uplatnený. Vzhľadom na to, že ide o náhradné doručenie, splnenie podmienok musí byť vykladané striktné, a to s prihliadnutím na článok 152 ods. 4 ústavy SR v spojení s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR.

Aby mohlo dôjsť k uloženiu zásielky s následkami doručenia, musí byť splnená podmienka zdržiavania sa adresáta v mieste doručenia, v prípade nezastihnutia adresáta písomnosti v mieste doručenia doručovateľom. Ak sa adresát písomnosti v mieste doručenia zdržiava a ak nebol zastihnutý, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak aj druhý pokus o doručenie zostane bezvýsledný, potom doručovateľ uloží písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Z uvedeného vyplýva, že základným predpokladom náhradného doručenia podľa § 17 ods. 3 ZSDP je skutočnosť, že adresát sa v mieste doručenia zdržiaval. Tento predpoklad nie je daný ani pri dlhodobej neprítomnosti adresáta na tomto mieste, ani pri krátkodobom (prechodnom) pobyte v čase doručenia mimo adresy doručenia, ktoré však účastník konania musí preukázať.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že poštový doručovateľ sa žalobcovi pokúsil doručiť predmetné zásielky, taktiež sa pokúsil vykonať aj opakované doručenie a keďže nebolo úspešné, predmetné zásielky boli uložené na pošte. Žalobca si predmetné zásielky počas ich uloženia na pošte nevyzdvihol, preto boli ako neprevzaté v odbernej lehote vrátené správcovi dane.

Z námietok žalobcu krajský súd zistil, že v čase doručovania predmetných zásielok sa nezdržiaval v mieste svojho trvalého bydliska, ale v tom čase bol zamestnaný u holandského zamestnávateľa a býval na adrese Brüning straße 21 v meste Kleve v Nemecku.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že ak sa adresát v mieste doručenia nezdržiaval, úložná lehota na vyzdvihnutie zásielky nezačala plynúť, a preto nemožno konštatovať, že došlo k fikcii doručenia. Tieto skutočnosti prešetrí žalovaný, čo neurobil. Je povinnosťou žalobcu preukázať, že sa v čase doručovania predmetných zásielok nezdržiaval na adrese svojho trvalého bydliska, kam mu boli zásielky doručované, najmä s ohľadom na svoje vyjadrenia, že domov sa vracal v nepravidelných intervaloch. Rovnako aj v prípade, ak žalobca informoval zamestnancov správcu dane o svojom vycestovaní a dlhodobom pobyte mimo územia SR, je potrebné túto skutočnosť preukázať. Argumenty žalovaného uvedené v odvolaní o tom, že žalobca ešte dňa 02.06.2008 písomne komunikoval so správcom dane, keď požiadal o určenie posledného zdaňovacieho obdobia z dôvodu zrušenia registrácie k DPH sú irelevantné, pretože sa netýkajú tohto konania, žalovaný je totiž povinný prešetriť, či sa žalobca zdržiaval v mieste bydliska ku dňu doručovania zásielky, ktorá je predmetom tohto konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na obdobné rozhodnutie, sp.zn. 3SŽf/18/2014 zo dňa 1. apríla 2015, kde išlo o rovnaký prípad, ale iné zdaňovacie obdobie u žalobcu.

V ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného skúmať, či boli splnené podmienky pre fikciu doručenia predmetného oznámenia. Za týmto účelom je povinný vyzvať žalobcu, na preukázanie, či sa v dňoch 18.11.2008 a 19.11.2008 v mieste doručenia nezdržoval. Povinnosťou žalobcu bude uniesť dôkazné bremeno ohľadom tejto skutočnosti.

Vzhľadom na uvedené, najvyšší súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania podľa § 11 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu v sume 69,91 €, vrátane režijného paušálu vo výške 8,04 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.